

آزمون و اعتباریابی پرسشنامه خودارزشمندی در بین دانش‌آموزان دختر و پسر دبیرستان‌های شهر اصفهان

محمدعلی زکی*^۱

چکیده

خودارزشمندی به مثابه شاخص سازگاری روانشناختی و کارکرد مناسب اجتماعی تلقی می‌شود. هدف مقاله‌ی حاضر آزمون و اعتباریابی مقیاس خودارزشمندی است. اطلاعات تحقیق با استفاده از ابزار پرسشنامه و تحقیق پیمایشی از میان ۲۰۰ دانش‌آموز دختر و پسر دبیرستان‌های شهر اصفهان جمع‌آوری شده است. ابزار پژوهش مقیاس خودارزشمندی کروکر و همکاران (۲۰۰۳ و ۲۰۰۹) بوده که دارای هفت پاره مقیاس (حمایت خانواده، رقابت‌جویی، جاذبه‌های ظاهری، عشق خدایی، شایستگی علمی، تقوی و پرهیزگاری و موافقت از سوی دیگران) می‌باشد. برای آزمون روایی ابزار تحقیق از مقیاس عزت نفس جمعی لوهاتن و کروکر (۱۹۹۲) استفاده شده است. میزان پایایی ابزار (آلفای کرونباخ) برای کل پسران و دختران به ترتیب ۰/۷۹۹، ۰/۷۰۶ و ۰/۸۲ بوده است. برای بررسی روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی نشان داد که هفت پاره مقیاس خودارزشمندی قابل تقلیل در دو عامل هستند و دو عامل مذکور را می‌توان خودارزشمندی درونی و خودارزشمندی بیرونی نامید. رابطه معناداری بین خودارزشمندی و عزت نفس جمعی وجود داشته (۰/۳۱) که معرف روایی ابزار تحقیق می‌باشد. علاوه بر آن تمامی گویه‌های مقیاس در چهار عامل قابل تقلیل هستند که بیانگر روایی سازه است. مقیاس خودارزشمندی دارای پایایی و روایی بسیار مطلوبی بوده است و متناسب فرهنگ ایران قابل استفاده می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: خودارزشمندی، عزت نفس جمعی، روایی، پایایی، دانش‌آموزان، اصفهان.

۱ استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه امام حسین (ع).

* نویسنده‌ی مسئول مقاله، mazaki42@yahoo.com

مقدمه

خودارزشمندی^۱ یکی از نتایج ناشی از بررسی و تحلیل تعامل بین ذهن، خود و شخصیت می‌باشد (دیمیتریو^۲، ۲۰۰۳). مفاهیم خودپنداره، عزت نفس و خودارزشمندی از مفاهیم مهم و کلیدی در نظریات و مطالعات خود محسوب می‌شود (وایلی^۳، ۱۹۸۹، بریوور و هیوستون^۴، ۲۰۰۳ و لایری و تانگنی^۵، ۲۰۰۵) و خودکارآمدی را هم می‌توان به آنها افزود (چو^۶، ۲۰۰۲، کوپرماینس و همکاران^۷، ۲۰۰۴، آیری^۸، ۲۰۰۸، دمارای^۹، مالکی، رویگر، براون و سامرز، ۲۰۰۹ و وایت^{۱۰} و همکاران، ۲۰۰۹).

صدها کتاب و هم‌چنین هزاران مقاله علمی در زمینه‌ی عزت نفس چاپ شده است (کروکر^{۱۱}، لاهتان و سامرز، ۲۰۰۴). سوال مهم آن است که عزت نفس چگونه شکل می‌گیرد؟ مدل نظری "شرایط احتمالی خود ارزشمندی"^{۱۲} (کروکر و لوف^{۱۳}، ۲۰۰۱) سعی در تبیین چگونگی شکل‌گیری عزت نفس دارد. نظریه مذکور بنیانی مهم در بررسی شکل‌گیری عزت نفس است. خودارزشمندی بر این اساس تکیه دارد که مردم با توجه به تجارب فردی و اجتماعی خود، درمی‌یابند که موقعیت‌های زندگی چگونه وضعیت‌هایی برای موفقیت و یا شکست آنها فراهم می‌کنند. با توجه به تجارب موجود در زندگی، هر آنقدر مردم قدر و منزلت و ارزش و بهاء خود را بهتر بدانند، به همان نسبت اعتماد به خویشتن آنها افزوده شده و در نهایت از عزت نفس بالایی برخوردار خواهند بود. قدردانی از خود و بهاء دادن به خویشتن از مصادیق مهم نظریه خودارزشمندی است که موجب شکل‌گیری عزت نفس می‌شود. خودارزشمندی به مثابه نیروی بالقوه انگیزشی تلقی می‌شود که در عزت نفس خود را نمایان می‌کند (کروکر و لوف، ۲۰۰۱ و کروکر، لاهتان، کوپر و بوورثی، ۲۰۰۳). خودارزشمندی موجب ارتقاء سطح سلامت عمومی، خودتنظیمی، منبع انگیزشی، کاهش افسردگی و اصلاح رفتار اجتماعی، چگونگی درست و مناسب مواجهه با

1 Self-Worth

2 Demetriou

3 Wylie

4 Brewer and Hewstone

5 Leary, and .Tangney

6 Chu

7 Kuperminc, Blatt, Shahr, Henrich and Leadbeater

8 Eyre

9 Demaray, Malecki, Rueger, Brown and Summers

10 White

11 Croker, Luhtanen and Samers

12 Contingencies of Self-Worth

13 Wolfe

حوادث و وقایع روزمره زندگی بوده که در سطوح مختلف زندگی فردی، خانوادگی، آموزشی و اجتماعی اثرات خود را نمایان می‌کند(کروکر، ۲۰۰۲ الف و کروکر، لاهتانن و سامرز، ۲۰۰۴). این مدل به ما کمک می‌کند: (۱) تاکید و توجه بر روش‌های درک و فهم درست و مناسب اثربخشی عزت نفس در زمینه‌ی خودتنظیمی جنبه‌های سه‌گانه عاطفی، شناختی و رفتاری فرد، (۲) چگونگی مواجهه عزت نفس با مشکلات اجتماعی و (۳) برطرف نمودن موانع چگونگی کارآیی عزت نفس در زندگی(کروکر وولف، ۲۰۰۱).

خودارزشمندی شامل هفت مولفه(پاره مقیاس) حمایت خانواده^۱، عشق خدایی^۲، تقوی و پرهیزگاری^۳، حس رقابت‌جویی^۴، احساس مثبت به جنبه‌های جسمانی، فیزیکی و ظاهری^۵، شایستگی علمی آموزشی^۶ و تجربه موافقت نسبت به دیگران^۷ می‌باشد. سه مولفه نخست معرف جنبه‌های درونی^۸ خودارزشمندی و چهار مولفه نهایی بیانگر جنبه‌های بیرونی^۹ خودارزشمندی می‌باشند(کروکر، لاهتانن، کوپر و بوورتی، ۲۰۰۳)(نمودار شماره ۱).

نمودار ۱- ابعاد دو گانه اصلی و ویژگی‌های هفت‌گانه فرعی خودارزشمندی

بر اساس مدل نظری کروکر وولف(۲۰۰۱)

بعد اول: بعد درونی خودارزشمندی:

۱- میزان قیمت و بهاء خویشتن با توجه به میزان وجود حمایت از سوی خانواده.

۲- میزان ارزش و توجه خویشتن نسبت به عشق خدایی.

۳- میزان اهمیت و بهاء خویشتن نسبت به حوزه تقوی و پرهیزگاری.

بعد دوم: بعد بیرونی خودارزشمندی:

۴- میزان ارزش و قیمت خویشتن نسبت به شایستگی‌های علمی و آموزشی.

۵- میزان اهمیت و بهاء خویشتن نسبت به حوزه رقابت و سبقت‌جویی.

۶- میزان ارزش خویشتن نسبت به جنبه‌های جسمانی، فیزیکی و ظاهری.

۷- میزان ارزش و قیمت خویشتن در حوزه مورد موافقت دیگران بودن.

- 1 Family Support
- 2 God's Love
- 3 -Virtue
- 4 Competition
- 5 Appearance
- 6 Academic Competence
- 7 Approval From Others
- 8 Internal Self-Worth
- 9 External Self-Worth

خودارزشمندی یکی از شاخص‌های سازگاری روانشناختی (کرنیز^۱، ۲۰۰۵، زایگلرهیگ^۲، ۲۰۰۷، زایگلرهیگ^۳، ۲۰۰۷ و وان رایزن و همکاران^۴، ۲۰۰۹) و کارکرد اجتماعی (بیوگارد و دانینگ^۴، ۲۰۰۱، دایبارتولو و همکاران^۵، ۲۰۰۴، آگلیاتا و رنک^۶، ۲۰۰۷، لیو^۷، ۲۰۰۸ و ونک^۸، ۲۰۰۹) محسوب می‌شود. خودارزشمندی می‌تواند مکانیسمی برای کاهش آسیب‌های روانی اجتماعی دانشجویان و ارتقاء سطح سازگاری با دانشگاه محسوب شود (هافمن و همکاران^۹، ۲۰۰۴). خودارزشمندی موجبات رعایت قواعد فردی را فراهم نموده و باعث سازگاری اجتماعی و کاهش ناسازگاری و همچنین آسیب‌های روانی اجتماعی دانشجویان می‌گردد (دایبارتولو و همکاران، ۲۰۰۴).

تحقیقات رفتاری به بررسی خودارزشمندی و ویژگی‌های فردی و شخصیتی برای نمونه اضطراب (کروکر و پارک، ۲۰۰۴ و چنگ و همکاران^{۱۰}، ۲۰۰۸)، استرس (کروکر، ۲۰۰۲ و کروکر و پارک، ۲۰۰۴)، افسردگی (ماسی و همکاران^{۱۱}، ۲۰۰۰، کروکر، ۲۰۰۲، کروکر، کارپینسکی، کوئین و چاس^{۱۲}، ۲۰۰۳، کاستانسی و ویشارت^{۱۳}، ۲۰۰۳، کروکر و پارک، ۲۰۰۴، سانچز^{۱۴} و کروکر، ۲۰۰۵، بارول و شایرک^{۱۵}، ۲۰۰۶، لیو، ۲۰۰۸، هیو و همکاران^{۱۶}، ۲۰۰۸، لایتی و کوپیر^{۱۷}، ۲۰۰۸، سولیوان^{۱۸}، ۲۰۰۹ و گراهام و همکاران^{۱۹}، ۲۰۰۹)، عزت نفس (کروکر و همکار، ۲۰۰۲، کاستانسی و ویشارت، ۲۰۰۳، کروکر و همکاران، ۲۰۰۳، سانچز و همکار^{۲۰}، ۲۰۰۵، لاهتان و همکار، ۲۰۰۵،

-
- 1 Kernis
 - 2 Zeigler-Hill
 - 3 Van Ryzin Gravely and Roseth
 - 4 Beauregard and Dunning
 - 5 DiBartolo, Frost, Chang, LaSota and Grills
 - 6 Agliata and Renk.
 - 7 Liu
 - 8 Neff and Vonk
 - 9 Hoffmann, Powlishta and White
 - 10 Cheng, and Kwan
 - 11 Masi, Sbrana, Poli, Tomaiuolo, Favilla and Marcheschi
 - 12 Karpinski, Quinn, & Chase
 - 13 Kostanski and Wishart
 - 14 Sanchez
 - 15 Burwell, and Shirk
 - 16 Hu, Yang, Wang.
 - 17 Leite, and Kuiper
 - 18 Sullivan
 - 19 Graham, Bellmore, Nishina and Juvonen
 - 20 Sanchez

کارزون^۱، ۲۰۰۷، هیو و همکاران، ۲۰۰۸، لایتی و کوپپر، ۲۰۰۸، پارک و کروکر، ۲۰۰۸، پارک و منر، ۲۰۰۹، نف و ونک، ۲۰۰۹ و دمارای و همکاران، ۲۰۰۹، خودپرستی (کروکر، لاهتانن، ۲۰۰۳، لاهتانن و کروکر، ۲۰۰۵، کالینز، ۲۰۰۶، کالینز و استاکس^۲، ۲۰۰۸ و نف و ونک، ۲۰۰۹)، خود واقع‌بینی (براینس، کروکر و گارسیا^۳، ۲۰۰۸ و مرکیوری و لاندردی^۴، ۲۰۰۸)، خودتنظیمی (کروکر، ۲۰۰۲ ب و کروکر، بروک، نایواو و یلاکورتا^۵، ۲۰۰۷)، کمال‌گرایی (دایبارتولو، فورست، چانگ، لاسوتا و گرلایز، ۲۰۰۴، دایبارتولو، یین لی و فورست، ۲۰۰۸، استارمن، فلت، هویت و رادلف^۶، ۲۰۰۸)، دلسوزی نسبت به خویشتن (نف و ونک، ۲۰۰۹)، احساس امیدواری و سلامت عمومی (مارکیوس و همکاران^۷، ۲۰۰۷) اختصاص داشته‌اند. خودارزشمندی باعث افزایش عزت نفس و همچنین کاهش افسردگی دانشجویان شده و نقش اثربخشی در کاهش افسردگی نشان داده و یکی از مکانیسم‌های کاهنده افسردگی است (سارجنت^۸، کروکر و لاهتانن، ۲۰۰۶).

خودارزشمندی در کنار رضایت از زندگی به مثابه یکی از شاخص‌های احساس خوشبختی در نظر گرفته شده (براینس، کروکر و گارسیا، ۲۰۰۸ و مرکیوری و لاندردی، ۲۰۰۸) و روابط معناداری بین رضایت از زندگی و خودارزشمندی وجود داشته است (رابوتگ سارچ و همکاران^۹، ۲۰۰۹). خودکارآمدی موجب افزایش خودارزشمندی شده و در نهایت رضایت از زندگی ارتقاء می‌یابد (وایت و همکاران، ۲۰۰۹). خودارزشمندی یکی از شاخص‌های کیفیت زندگی بوده (وان نایوونهاوزن و همکاران^{۱۰}، ۲۰۰۱، الواسکی، ۲۰۰۹) که روابط معنادار بین آنها وجود دارد (گودوین، میلر، هان، کانل و کروتی^{۱۱}، ۲۰۰۸).

برخی تحقیقات نیز به موضوع خودارزشمندی در سطح خانواده پرداخته‌اند. بررسی و تبیین چگونگی ارتباط بین خودارزشمندی و سبک‌های دلبستگی (پارک، کروکر و میکلسون^{۱۲}، ۲۰۰۴، چنگ و همکاران، ۲۰۰۸، لیو، ۲۰۰۸، هیو و همکاران، ۲۰۰۸) بخشی از این تحقیقات است. روابط معناداری بین خودارزشمندی، رضایت از زندگی و شاخص‌های کیفیت کارکرد خانواده وجود دارد.

-
- 1 Karzon
 - 2 Collins and Stukas
 - 3 Breines and Garcia
 - 4 Mercurio and Landry
 - 5 Brook, Niiya, and Villacorta
 - 6 Sturman ,Flett, Hewitt and Rudolph
 - 7 Marques, Pais-Ribeiro and Lopez
 - 8 Sargent
 - 9 RABOTEG-ŠARIĆ, BRAJŠA-ŽGANEC, ŠAKIĆ
 - 10 van Nieuwenhuizen, Schene, Koeter and Huxley
 - 11 Goodwin, Miller, Haan, Connell, Crotty
 - 12 Park, and Mickelson

خودارزشمندی در کیفیت کارکرد خانواده تاثیر داشته و در نهایت موجب افزایش رضایت از زندگی می‌شود (رابوتگ ساریچ و همکاران، ۲۰۰۹).

تحقیقات اجتماعی معرف وجود روابط معنا داری بین خودارزشمندی و مطلوبیت اجتماعی (لاهتانن و کروکر، ۲۰۰۵، سارجنت، کروکر و لاهتانن، ۲۰۰۶)، حمایت اجتماعی (لانیر^۱، ۲۰۰۵ و چنگ و همکاران، ۲۰۰۸)، مقایسه اجتماعی (نف و ونک، ۲۰۰۹)، مشارکت دینی (بارسون^۲، ۲۰۰۷)، رضایت اجتماعی (مارکیوس و همکاران، ۲۰۰۷) بوده و همچنین احساس خودارزشمندی موجب ارتقاء سطح مهارت‌های اجتماعی می‌گردد (هونگ و همکاران^۳، ۲۰۰۸). روابط بین افرادی و همچنین کنش متقابل فرد با دیگران یکی دیگر از حوزه‌های اجتماعی مهم و اثربخش خودارزشمندی است (پارک و کروکر، ۲۰۰۵ و ۲۰۰۸، پارک و مانر^۴، ۲۰۰۹). حضور فزاینده فزاینده خودارزشمندی افراد در نظام کنترل اجتماعی تجلی پیدا می‌کند (وان دلن و همکاران^۵، زیر چاپ). میزان خودارزشمندی افراد باعث ارتقاء سطح موفقیت تحصیلی آنها می‌شود (پارک، کروکر و کایفر، ۲۰۰۷). خودارزشمندی دانش‌آموزان در جهت‌گیری‌های انگیزشی و هم‌چنین پیشرفت فعالیت‌های علمی آنها بروز داده می‌شود (وانگ و همکاران^۶، ۲۰۰۲). خودارزشمندی یکی از مکانیسم‌های تبیین و درک بنیان اخلاقی اجتماعی رفتار اجتماعی افراد (برای نمونه صلاحیت علمی) می‌باشد (بوساکی^۷، ۲۰۰۳). تصورات از خود (برای نمونه خودارزشمندی) ارتباط تنگاتنگی با بهبود روابط اجتماعی افراد (برای نمونه ارزیابی کیفیت روابط دوستی با دیگران، احساس تنهایی) و در نهایت ارتقاء کارکرد اجتماعی افراد (خصوصاً نوجوانان) داشته است. نوجوانانی که خودارزشمندی بیشتری داشته‌اند، کیفیت روابط دوستانه بهتر و همچنین احساس تنهایی کمتری ابراز داشته‌اند (بایومینگر، شولمان و آگان^۸، ۲۰۰۴).

تحقیقات آموزشی خودارزشمندی بخش دیگری از تحقیقات تلقی می‌شوند. خودارزشمندی موجبات افزایش سلامت عمومی و احساس خوشبختی در بین دانش‌آموزان را فراهم می‌کند. خودارزشمندی رابطه معنا داری با انگیزش پیشرفت و همچنین موفقیت تحصیلی دارد (نایوا و همکاران^۹، ۲۰۰۸، نایوا و کروکر، ۲۰۰۸ و کروکر و نایوا، ۲۰۰۸). کارکرد مناسب مدرسه یکی از عوامل

1 Lanier

2 Burson

3 Hong, Lin and Veach

4 Maner

5 vanDellen, Melanie, Katya & Rick

6 Wong, Wiest and Cusick

7 Bosacki

8 Bauminger, Shulman and Agam

9 Niiya

از عوامل موثر در عزت نفس و همچنین خودارزشمندی دانش‌آموزان در طی دوره نوجوانی است (ماسی و همکاران، ۲۰۰۰). عزت نفس مبتنی بر خودارزشمندی علمی موجب افزایش موفقیت تحصیلی می‌شود (کروکر، کارپینسکی، کوئین، چاس^۱، ۲۰۰۳). خودارزشمندی منبعی مهم برای انگیزش محسوب می‌شود (کروکر و کنایت^۲، ۲۰۰۵). روابط معناداری بین خودارزشمندی با موضوعات آموزشی برای نمونه انگیزش و یادگیری (کروکر، ۲۰۰۸)، انگیزش و موفقیت تحصیلی (کروکر و نایوا، ۲۰۰۸)، اهداف موفقیت تحصیلی (نایوا، بالانتین، نورث^۳ و کروکر، ۲۰۰۸)، اهداف و جهت‌گیری‌های یادگیری (پارک، کروکر و کایفر، ۲۰۰۷ و نایوا و کروکر، ۲۰۰۸) نشان داده شده است. خودارزشمندی در جهت‌گیری‌های یادگیری دانش‌آموزان تاثیر دارد (نایوا، کروکر و بارتمس^۴، ۲۰۰۴).

بررسی تاثیر خودارزشمندی در جنبه‌های آسیب‌شناسی اجتماعی بخش دیگری از تحقیقات است. افزایش خودارزشمندی موجبات کاهش مسائل اجتماعی، آموزشگاهی و مالی دانشجویان (کروکر و لاهتان، ۲۰۰۳)، مسائل اجتماعی مصرف الکل جوانان (کروکر، ۲۰۰۲، نایگیورس و همکاران^۵، ۲۰۰۴ و لاهتان و کروکر، ۲۰۰۵) و خشونت (کروکر، ۲۰۰۲) را فراهم می‌نماید. رابطه معناداری بین استفاده از بازی‌های خشونتی و ویدئوای با خودپنداره (برای نمونه خودارزشمندی و صلاحیت اجتماعی) وجود داشته است (پادیلوا و الکر و همکاران^۶، ۲۰۰۹). یکی دیگر از حوزه‌های پژوهشی، بررسی رابطه عوامل فردی اجتماعی با متغیرهای مرتبط با طرز تلقی کودکان مبتلا به سرطان و والدین آنها می‌باشد. خودارزشمندی بیماران موجب مقابله مناسب آنها با بیماری سرطان می‌باشد (تاماس روز^۷، ۲۰۰۳).

روش تحقیق

جامعه‌ی آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر سال اول دبیرستان‌های شاغل به تحصیل در شهر اصفهان بوده‌اند. از آنجایی که حداقل آزمودنی‌های تحقیق پیمایشی بایستی ۱۰۰ نفر باشد (حافظ‌نیا، ۱۳۸۵)، لذا ۲۰۰ آزمودنی از بین دختران و پسران در نظر گرفته شد. بنابراین توضیح در مرحله اول نمونه‌گیری به صورت طبقه‌ای در نظر بوده است. در مرحله دوم آزمودنی‌ها

1 Karpinski,, Quinn & Chase

2 Knight

3 Ballantyne and North

4 Bartmess

5 Neighbors Larimer, Geisner, and Knee.

6 Padilla-Walker, Nelson, Carroll and Jensen

7 Tamas Revesz.

به صورت تصادفی ساده (۱۰ دبیرستان از بین دبیرستان‌های، ۵ واحد آموزشی دخترانه و ۵ واحد آموزشی پسرانه) در نمونه انتخاب شدند. لازم به توضیح است که در شیوه نمونه‌گیری از هر کلاس ۲۰ نفر به صورت تصادفی انتخاب گردیده‌اند.

تحقیق حاضر از نوع پیمایشی و ابزار پژوهش مقیاس خودارزشمندی کروکر، لاهتانن، کوپر و بویورثی (۲۰۰۳) (CSWS) می‌باشد. این مقیاس شامل ۳۵ گویه است که به صورت مدرج هفت نمره‌ای (۱-کاملاً مخالفم تا ۷-کاملاً موافقم) جهت ارزیابی میزان احساس ارزش، بهاء، قیمت و اهمیت نسبت به خویشتن آزمودنی‌ها طراحی شده است. این مقیاس شامل هفت پاره مقیاس احساس خودارزشمندی نسبت به حمایت خانواده، رقابت و سبقت جویی، جنبه جسمانی و ظاهری، عشق خدایی، شایستگی علمی و آموزشی، تقوی و پرهیزگاری و میزان موافقت از سوی دیگران می‌باشد. پایایی مقیاس با ۱۳۴۵ آزمودنی ۰/۸۲ و در بین مردان و زنان به ترتیب ۰/۷۹ و ۰/۸۴ گزارش شده است. پایایی مقیاس با استفاده از روش آزمون مجدد (با فاصله سه ماه) ۰/۷۵ محاسبه شده است. پایایی هفت پاره مقیاس مذکور به ترتیب بالا ۰/۸۴، ۰/۸۷، ۰/۸۳، ۰/۹۶، ۰/۸۲، ۰/۸۳ و ۰/۸۲ به دست آمده است. علاوه بر آن روابط معناداری بین مقیاس خودارزشمندی با مطلوبیت اجتماعی (۰/۳۲)، عزت نفس روزنبرگ (۰/۳۴) و عزت نفس جمعی لوهاتنن و کروکر (۰/۳۷) گزارش شده که معرف روایی مقیاس خودارزشمندی است (کروکر و همکاران، ۲۰۰۳). پایایی ابزار فوق در تحقیق حاضر با استفاده از آماره آلفا کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۷۹۹ محاسبه شده است. پایایی ابزار به تفکیک جنس در بین دانش‌آموزان پسر (۱۰۰ نفر) و دختر (۱۰۰ نفر) به ترتیب ۰/۷۰۶ و ۰/۸۳۵ گزارش می‌شود. نتایج آزمون آلفا کرونباخ در خصوص پرسشنامه سازگاری با دانشگاه در جدول ۱ نمایش داده شده است.

ابزار تحقیق دیگر پژوهش، مقیاس عزت نفس جمعی لوهاتنن و کروکر (۱۹۹۲) (CSES) است که شامل ۱۶ گویه بوده و به صورت مدرج هفت نمره‌ای (۱-کاملاً مخالف تا ۷-کاملاً موافق) برای سنجش عزت نفس جمعی ادراک شده در چهار حوزه عزت نفس نسبت به عضویت در گروه، عزت نفس جمعی عمومی، عزت نفس جمعی اختصاصی و اهمیت هویت (هر پاره مقیاس دارای چهار گویه) ساخته شده است. پایایی مقیاس مذکور به ترتیب چهار پاره مقیاس و کل مقیاس ۰/۷۵، ۰/۸۸، ۰/۷۲، ۰/۷۹ و ۰/۸۶ گزارش شده است (لوهاتنن و کروکر، ۱۹۹۲).

در خصوص چگونگی ارزیابی ابزار پژوهش، لازم به ذکر است که در مرحله نخست، ابزار پژوهش توسط نویسندگان به فارسی برگردانده شد و سپس در مرحله دوم، به‌طور جداگانه متن انگلیسی توسط دو کارشناس ارشد زبان خارجی که دارای حداقل چهار نیم سال تحصیلی سابقه تدریس دروس تخصصی رشته‌های روانشناسی و جامعه‌شناسی بودند، در مرحله سوم تمامی

ترجمه‌های برگردان ابزار(بدون آنکه مشخص شود که توسط چه کارشناسی ترجمه شده است)، توسط دو کارشناس دارای تحصیلات دکتری مسلط بر زبان خارجی و زبان تخصصی علوم رفتاری و علوم اجتماعی، با یکدیگر مقابله شده و نسخه نهایی تعدیل و تنظیم گردید. در مرحله آخر نسخه نهایی بین ۳۰ آزمودنی دختر و پسر اجرا گردید که پایایی آن ۰/۸۴ محاسبه گردید. داده‌های تحقیق پس از جمع‌آوری با استفاده از برنامه SPSS استخراج و کدبندی گردید. براساس روش‌های آماری شامل آمار توصیفی، آماره آزمون T، آماره ضریب همبستگی r پیرسون و تحلیل عاملی سعی بر تحلیل داده‌ها خواهد بود.

یافته‌های تحقیق

تحلیل توصیفی

جدول ۱ نشانگر شاخص‌های آمار توصیفی ابعاد هفت‌گانه و کل خودارزشمندی و همچنین ابعاد چهارگانه و کل عزت نفس جمعی دانش‌آموزان می‌باشد. میانگین(وانحراف معیار) خودارزشمندی و عزت نفس جمعی به ترتیب ۱۸۱/۳۶(و ۲۰/۶) و ۷۷/۸۸(و ۱۳/۳۵) محاسبه شده است. ترتیب اهمیت هفت پاره مقیاس خودارزشمندی به ترتیب مربوط به عشق خدایی(۳۰/۲۳)، رقابت و سبقت‌جویی(۲۸/۲۵)، حمایت خانواده(۲۶/۹۵)، تقوی و پرهیزگاری(۲۶/۵۸)، شایستگی علمی(۲۵/۸۸) و ارزش قائل شدن نسبت به جنبه‌های ظاهری و بدنی(۲۳/۰۱) بوده است. شاخص‌های آمار توصیفی(میانگین وانحراف معیار) مربوط به ۳۵ ماده مقیاس خودارزشمندی در جدول ۲ گزارش می‌شود.

جدول ۱- آمار توصیفی موضوعات تحقیق (N=۲۰۰)

موضوع	میانگین	انحراف معیار	حداکثر	حداقل
حمایت خانواده	۲۶/۹۵	۴/۶۳	۳۵	۱۳
رقابت و سبقت جویی	۲۸/۲۵	۴/۲	۳۵	۱۱
تناسب جسمانی و ظاهری	۲۳/۰۱	۴/۲۴	۳۵	۱۳
عشق خدایی	۳۰/۲۳	۴/۶۷	۳۵	۱۱
شایستگی علمی آموزشی	۲۵/۸۸	۴/۲۹	۳۵	۱۳
تقوی و پرهیزگاری	۲۶/۵۸	۴/۷۴	۳۵	۱۲
موافقت از سوی دیگران	۲۰/۴۴	۵/۶	۳۵	۱۲
عزت نفس به عضویت در گروه	۲۰/۴۸	۴/۲۷	۲۸	۹
عزت نفس جمعی عمومی	۲۰	۴/۷۹	۲۸	۴
عزت نفس جمعی اختصاصی	۱۹/۷	۴/۷۳	۲۸	۴
اهمیت هویت	۱۷/۶۹	۳/۹۴	۲۷	۴
کل خودارزشمندی	۱۸۱/۳۶	۲۰/۶	۲۳۳	۱۲۲
کل عزت نفس جمعی	۷۷/۸۸	۱۳/۳۵	۲۷	۲۷

جدول ۲- شاخص‌های آمار توصیفی ۳۵ گویه مقیاس خودارزشمندی

گویه (ماده)	میانگین	انحراف معیار	گویه (ماده)	میانگین	انحراف معیار	گویه (ماده)	میانگین	انحراف معیار
۱	۶	۱/۲۹	۱۳	۳/۳	۲	۵	۵/۲۲	۱/۳۵
۲	۶/۰۶	۱/۲۹	۱۴	۵/۳	۱/۶۵	۲۶	۵/۹۳	۱/۴۹
۳	۶/۰۶	۱/۳۶	۱۵	۴/۱۶	۱/۹۳	۲۷	۵/۱۴	۱/۵
۴	۴/۵	۱/۹	۱۶	۵/۷۸	۱/۵۵	۲۸	۵/۰۴	۱/۴۲
۵	۴/۹	۲	۱۷	۴/۳۸	۱/۹۱	۲۹	۵/۷	۱/۵۴
۶	۳/۹	۱/۹	۱۸	۵/۸۸	۱/۴۶	۳۰	۳/۶۱	۱/۸۳
۷	۶/۱	۱/۳	۱۹	۶/۰۸	۱/۲۵	۳۱	۶/۰۶	۱/۳۷
۸	۶/۲	۱/۲	۲۰	۵/۵۳	۱/۵۶	۳۲	۵/۳	۱/۴۲
۹	۳/۹	۲/۱۹	۲۱	۴/۴	۱/۸۸	۳۳	۵/۴۲	۱/۵۵
۱۰	۴/۲	۱/۹	۲۲	۵/۸۹	۱/۳۲	۳۴	۵/۵۱	۱/۴۱
۱۱	۵/۷	۱/۶	۲۳	۳/۷۸	۲	۳۵	۴/۶	۲/۰۲
۱۲	۶/۱۳	۱/۳	۲۴	۵/۰۸	۱/۷۹			

یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که تفاوت معناداری در زمینه سه احساس خودارزشمندی درونی، خودارزشمندی بیرونی و همچنین کل خودارزشمندی بین آزمودنی‌های دختر و پسر وجود دارد. سطح معناداری آماره آزمون به ترتیب ۰/۰۱۳، ۰/۰۰۱ و ۰/۰۰۱ گزارش می‌شود. اگرچه تفاوت معناداری در خصوص شش پاره مقیاس خودارزشمندی در بین آزمودنی‌های دختر و پسر مشاهده شده و لیکن تفاوت معناداری در خصوص پاره مقیاس تقوی و پرهیزگاری در بین آزمودنی‌های دختر و پسر وجود نداشته است. تفاوت معناداری در عزت نفس جمعی بین دختران و پسران مشاهده نمی‌شود (جدول ۳).

جدول ۳- نتایج آزمون تفاوت موضوعات تحقیق بر حسب جنس

موضوع تحقیق	پسران		دختران		آماره آزمون T	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	مقدار آماره	اعتبار آماره
حمایت خانواده	۲۶/۰۴	۴/۵	۲۷/۸۶	۴/۶	۲/۸۲۳	۰/۰۰۵
سبقت ورقابت جوئی	۲۷/۵۲	۴	۲۸/۹۸	۴/۲	۲/۴۸۴	۰/۰۱۴
جنبه ظاهری و جسمانی	۲۲/۳۴	۳/۸	۲۳/۶۸	۴/۵	۲/۲۵۷	۰/۰۲۵
عشق خدائی	۲۹/۵۵	۴/۴	۳۰/۹۲	۴/۸	۲/۰۸۹	۰/۰۳۸
شایستگی علمی و آموزشی	۲۵	۳/۸	۲۶/۷۷	۴/۵	۲/۹۷	۰/۰۰۳
تقوی و پرهیزگاری	۲۶/۱۹	۴/۵	۲۶/۹۸	۴/۹	۱/۱۷۸	۰/۲۴
موافقت از سوی دیگران	۱۹/۴۶	۵/۲	۲۱/۴۳	۵/۷	۲/۵۲	۰/۰۱۳
خودارزشمندی درونی	۹۴/۳۲	۱۰/۶	۱۰۰/۶	۱۲/۳۲	۴/۰۰۹	۰/۰۰۰
خودارزشمندی بیرونی	۸۱/۷	۱۰/۲	۸۵/۷	۱۲/۰۳	۲/۵۱۴	۰/۰۱۳
کل خودارزشمندی	۱۷۶/۱	۱۷/۳	۱۸۶/۶۲	۲۲/۳۱	۳/۷۲۶	۰/۰۰۰
کل عزت نفس جمعی	۷۶/۱۱	۱۲/۰۹	۷۹/۶۵	۱۴/۳۳	۱/۸۸۷	۰/۰۶۱

پایایی ابزار تحقیق

پایایی مقیاس خودارزشمندی در تحقیق حاضر با استفاده از آماره آلفاکرونباخ (۳۵ گویه) ۰/۷۹۹ محاسبه شده است. پایایی ابزار به تفکیک جنس در بین دانشجویان پسر (۱۰۰ نفر) و دختر (۱۰۰ نفر) به ترتیب ۰/۷۰۶ و ۰/۸۳۵ گزارش می‌شود. شاخص‌های آماری پایایی ابزار در جدول ۴ گزارش شده است.

جدول ۴- شاخص های آماری آلفای کرونباخ (پایایی) مقیاس خودارزشمندی

پایایی با حذف گویه	همبستگی با کل مقیاس	گویه (ماده)	پایایی با حذف گویه	همبستگی با کل مقیاس	گویه (ماده)	پایایی با حذف گویه	همبستگی با کل مقیاس	گویه (ماده)
۰/۷۹۱	۰/۳۸	۲۵	۰/۸۰۳	۰/۳۴	۱۳	۰/۷۹	۰/۴۴	۱
۰/۷۸۸	۰/۴۵	۲۶	۰/۷۹۴	۰/۲۷	۱۴	۰/۷۹۴	۰/۲۹	۲
۰/۷۹۴	۰/۳۷	۲۷	۰/۷۹۴	۰/۲۹	۱۵	۰/۷۹۲	۰/۳۵	۳
۰/۷۹۳	۰/۳۲	۲۸	۰/۷۸۹	۰/۴۱	۱۶	۰/۷۹۳	۰/۳۰	۴
۰/۷۸۶	۰/۴۹	۲۹	۰/۸۰۸	۰/۳۴	۱۷	۰/۷۹۸	۰/۲۰	۵
۰/۸۰۱	۰/۲۱	۳۰	۰/۷۸۹	۰/۴۲	۱۸	۰/۸۰۲	۰/۲۱	۶
۰/۷۸۸	۰/۴۶	۳۱	۰/۷۹۱	۰/۳۸	۱۹	۰/۷۹۳	۰/۳۲	۷
۰/۷۹۲	۰/۳۹	۳۲	۰/۷۹۴	۰/۲۷	۲۰	۰/۷۹۴	۰/۳۱	۸
۰/۷۹۱	۰/۳۸	۳۳	۰/۷۹۷	۰/۲۰	۲۱	۰/۸۰۷	۰/۲۰	۹
۰/۷۸۵	۰/۵۵	۳۴	۰/۷۸۵	۰/۵۶	۲۲	۰/۷۹۶	۰/۲۴	۱۰
۰/۷۹۴	۰/۴۶	۳۵	۰/۸۰۳	۰/۳۴	۲۳	۰/۷۸۶	۰/۴۸	۱۱
			۰/۷۹۳	۰/۳۱	۲۴	۰/۷۹۵	۰/۲۵	۱۲

روایی ابزار تحقیق

ماتریس همبستگی معرف آن است که روابط معناداری بین هفت پاره مقیاس خودارزشمندی با یکدیگر وجود داشته است. اگرچه موارد اندکی روابط بین موافقت از سوی دیگران با سه پاره مقیاس عشق خدایی، رقابت جویی و تقوی معنادار نبوده است. تمامی هفت پاره مقیاس روابط معناداری با چهار متغیر کل خودارزشمندی، خودارزشمندی درونی، خودارزشمندی بیرونی و همچنین با عزت نفس جمعی داشته‌اند. نهایت آنکه روابط معناداری بین خودارزشمندی و عزت نفس جمعی مشاهده شده است و مقدار ارتباط مذکور ۰/۳۱ گزارش می‌شود (جدول ۵).

روایی سازه (تحلیل عاملی)

یافته‌های تحلیل عاملی در چند بخش قابل بررسی می‌باشد: نخست آنکه ۳۵ ماده مقیاس خودارزشمندی در چهار عامل قابل تقلیل هستند. مقدار شاخص KMO ۰/۷۶۹ محاسبه شده و آزمون بارتلت دارای مقدار ۱۶۷۵/۵۳۵ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ بوده که معرف آن است که مدل تحلیل عاملی در خصوص ۳۵ ماده مقیاس از نظر آماری مطلوب و معنادار است. مرز قبولی برای تحلیل عاملی، حداقل بار عاملی ۰/۳۰ در نظر بوده است. مقدار ویژه عامل اول ۵/۰۶۴، عامل دوم ۲/۷۷۸، عامل سوم ۲/۲۱ و مقدار ویژه عامل چهارم ۲/۰۲۷ محاسبه شده که عامل اول ۱۴/۴۶٪ تغییرات ۱۵ ماده مقیاس و عامل دوم ۷/۹۳٪ تغییرات هشت ماده مقیاس، عامل سوم ۶/۳۱۵٪ تغییرات ۶ ماده مقیاس و در نهایت عامل چهارم ۴/۷۹۱٪ تغییرات ۶ ماده مقیاس را تبیین می‌کنند.

جدول ۵- ماتریس همبستگی هفت پاره پرسشنامه
و کل مقیاس خودارزشمندی و عزت نفس جمعی

موضوع	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱- حمایت خانواده	۱									
۲- سبقت و رقابت جویی	۰/۵۲۹	۱								
۳- ظاهری و جسمانی	۰/۲۷۷	۰/۲۶۸	۱							
۴- عشق خدایی	۰/۴۸	۰/۴۸۸	۰/۱۷۶	۱						
۵- شایستگی علمی	۰/۳۵۵	۰/۳۶۱	۰/۳۰۵	۰/۳۱۷	۱					
۶- تقوی و پرهیزگاری	۰/۴۳۴	۰/۳۷۷	۰/۲۹۳	۰/۵۱۴	۰/۵۰۲	۱				
۷- موافقت از سوی دیگران	۰/۲۴۵	۰/۰۰۸	۰/۲۷۳	۰/۰۱۶	۰/۲۳۵	۰/۱۳۴	۱			
۸- خودارزشمندی درونی	۰/۵۲۲	۰/۵۷۲	۰/۶۸۶	۰/۳۵۵	۰/۷۰۴	۰/۴۷۹	۰/۶۴۷	۱		
۹- خودارزشمندی بیرونی	۰/۷۸۱	۰/۵۷۵	۰/۳۰۹	۰/۸۲۴	۰/۴۸۶	۰/۸۰۸	۰/۱۶۲	۰/۵۶۲	۱	
۱۰- کل خودارزشمندی	۰/۷۴	۰/۶۴۹	۰/۵۶۸	۰/۶۶۰	۰/۶۷۶	۰/۷۲۳	۰/۴۶۵	۰/۸۹	۰/۸۷۷	۱
۱۱- عزت نفس جمعی	۰/۲۹۳	۰/۲۷۶	۰/۰۹۸	۰/۲۹۴	۰/۲۴۴	۰/۱۵۴	۰/۰۵۲	۰/۲۴۴	۰/۳۰۶	۰/۳۱

جدول ۶- شاخص‌های آماری تحلیل عاملی به تفکیک هر عامل

عامل	نتایج ابتدایی		پس از چرخش	
	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده
عامل اول	۶/۱۶۳	۱۷/۶۰۸	۵/۰۶۴	۱۴/۴۶۹
عامل دوم	۲/۳۲	۶/۶۲۹	۲/۷۷۸	۷/۹۳۷
عامل سوم	۱/۹۷	۵/۶۳	۲/۲۱	۶/۳۱۵
عامل چهارم	۱/۶۲۵	۴/۶۴۴	۲/۰۲۷	۵/۷۹۱

جدول ۷- نتایج نهایی تحلیل عاملی: بارهای عاملی ۳۵ گویه مقیاس خودارزشمندی

گویه ها	عامل اول	گویه ها	عامل دوم	گویه ها	عامل سوم	گویه ها	عامل چهارم
۲۶	۰/۶۶۵	۲۸	۰/۶۶	۱۵	۰/۶۷۹	۲۴	۰/۵۵۸
۳	۰/۶۲	۱۴	۰/۶۳۸	۶	۰/۶۳۵	۳۵	۰/۵۵۲
۸	۰/۶۱۵	۳۳	۰/۵۶۸	۲۳	۰/۵۴۲	۱۷	۰/۵۳۸
۱۱	۰/۶۰۱	۲۱	۰/۴۸۹	۱۳	۰/۵۰۰	۵	۰/۴۳۶
۳۱	۰/۵۹۴	۱۸	۰/۴۵۶	۱۰	۰/۴۱۸	۳۲	۰/۴۳۶
۲۹	۰/۵۹۲	۱۹	۰/۳۹۲	۳۰	۰/۳۸۴	۹	۰/۳۶۸
۷	۰/۵۴۷	۲۷	۰/۳۷۱				
۲۲	۰/۵۳	۲۵	۰/۳۴۸				
۲	۰/۵۱۷						
۲۰	۰/۴۹۵						
۳۴	۰/۴۹۴						
۱	۰/۴۸۴						
۱۶	۰/۴۲۸						
۱۲	۰/۳۹۹						
۴	۰/۳۱۵						

دوم آنکه، هفت پاره مقیاس خودارزشمندی در دو عامل قابل تقلیل هستند. مقدار شاخص KMO ۰/۷۷۱ محاسبه شده و آزمون بارتلت دارای مقدار ۳۴۶/۷۵ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ بوده که معرف آن است که مدل تحلیل عاملی درخصوص هفت پاره مقیاس از نظر آماری مطلوب و معنادار است. مقدار ویژه عامل اول ۲/۶۳۹ و مقدار ویژه عامل دوم ۱/۵۲۹ محاسبه شده که عامل اول ۳۷/۶۹٪ تغییرات چهارپاره مقیاس و عامل دوم ۲۱/۸۳٪ تغییرات سه پاره مقیاس دیگر را تبیین می‌کنند (جدول ۸).

جدول ۸- نتایج تحلیل عامل هفت پاره مقیاس خودارزشمندی

ماده (گویه) مقیاس	عامل اول	عامل دوم
شایستگی علمی و آموزشی	۰/۸۱۲	
سبقت و رقابت جوئی	۰/۷۸۸	
ابعاد ظاهری و جسمانی	۰/۷۱	
مورد موافقت دیگران بودن	۰/۷۰	
حمایت خانواده		۰/۸۵
عشق خدائی		۰/۷۹
تقوی و پرهیزگاری		۰/۷۴

سوم آنکه، هفت پاره مقیاس خودارزشمندی و همچنین چهار پاره مقیاس عزت نفس جمعی در دو عامل قابل تقلیل هستند. مقدار شاخص KMO ۰/۷۶۱ محاسبه شده و آزمون بارتلت دارای مقدار ۵۸۸/۵۳ و سطح معناداری ۰/۰۰۱ بوده که معرف آن است که مدل تحلیل عاملی درخصوص دوازده پاره مقیاس از نظر آماری مطلوب و معنادار است. مقدار ویژه عامل اول ۲/۸۸۶ و مقدار ویژه عامل دوم ۲/۴۱۲ محاسبه شده که عامل اول ۲۶/۲۳٪ تغییرات هفت پاره مقیاس و عامل دوم ۲۱/۹۲٪ تغییرات چهار پاره مقیاس دیگر را تبیین می‌کنند. باتوجه به محتوای جملات پرسشنامه عامل اول، خودارزشمندی و عامل دوم، عزت نفس جمعی نامیده می‌شوند (جدول ۹).

جدول ۹- نتایج تحلیل عاملی پاره مقیاس‌های خودارزشمندی و عزت نفس جمعی

عامل دوم	عامل اول	پاره مقیاس
	۰/۷۶۳	تقوی و پرهیزگاری
	۰/۷۱۱	حمایت خانواده
	۰/۶۷۷	شایستگی علمی و آموزشی
	۰/۶۴۵	سبقت و رقابت جوئی
	۰/۶۴۴	عشق خدائی
	۰/۵۷۲	ابعاد ظاهری و جسمانی
	۰/۴۲۳	مورد موافقت دیگران بودن
۰/۷۹۶		عزت نفس جنبه‌های خصوصی
۰/۷۶		عزت نفس نسبت به عضویت در گروه
۰/۷۲۱		عزت نفس جنبه‌های عمومی
۰/۶۵۶		اهمیت هویت

بحث و نتیجه گیری

عزت نفس یکی از اساسی‌ترین، مهم‌ترین و شایع‌ترین موضوعات نظری و پژوهشی در روانشناسی شخصیت است. مدل شرایط احتمالی خودارزشمندی (کروکر و ولف، ۲۰۰۱) در راستای تبیین و تحلیل چگونگی شکل‌گیری عزت نفس مطرح شده است. بر این اساس هرچه قدر ارزش، بها و قیمت افراد نسبت به خویشان بیشتر باشد، به همان میزان بر عزت نفس آنها افزوده می‌شود. مقیاس خودارزشمندی کروکر و همکاران (۲۰۰۳) در راستای مدل مذکور ساخته شده که قائل به شرایط هفتگانه خودارزشمندی بوده که در دو بعد درونی و بیرونی قابل تفکیک می‌باشد. خودارزشمندی معرف سازگاری روانشناختی و همچنین کارکرد مناسب روانی اجتماعی افراد است. خودارزشمندی موجب ارتقاء سطح سلامت عمومی، خودتنظیمی، منبع انگیزشی، کاهش افسردگی و اصلاح رفتار اجتماعی، چگونگی درست و مناسب مواجهه با حوادث و وقایع روزمره زندگی بوده که در سطوح مختلف زندگی فردی، خانوادگی، آموزشی و اجتماعی اثرات خود را نمایان می‌کند.

تحقیقات پنجگانه خودارزشمندی در حوزه‌های علوم رفتاری، خانواده پژوهی، آموزشی و تربیتی، اجتماعی و آسیب‌شناسی روانی و اجتماعی معرفت‌تنوع، گستردگی و همچنین اهمیت موضوع خودارزشمندی در سطوح مختلف زندگی انسان می‌باشد. با توجه به تازگی و اهمیت موضوع مذکور، تحقیق حاضر سعی بر روایی و پایایی مقیاس خودارزشمندی کروکر و همکاران (۲۰۰۳ و ۲۰۰۹) براساس فرهنگ ایران داشته است.

مقیاس خودارزشمندی دارای روایی مطلوبی گزارش می‌شود. روابط معناداری بین تمامی پاره مقیاس‌ها با یکدیگر و همچنین هر کدام با کل مقیاس خودارزشمندی وجود داشته است که نتایج مذکور در راستای تحقیقات کروکر و لاهتانن (۲۰۰۳)، کروکر، لاهتانن، کوپر و بویورث (۲۰۰۳)، لاهتانن و کروکر (۲۰۰۵)، کالینز (۲۰۰۶)، سارجنت، کروکر و لاهتانن (۲۰۰۶)، زایگلر هیل (۲۰۰۶) می‌باشد. علاوه بر آن روابط معناداری بین خودارزشمندی و عزت نفس جمعی وجود داشته است که بیانگر روایی مقیاس می‌باشد. نتیجه مذکور با تحقیق کروکر و همکاران (۲۰۰۳) همسویی دارد.

تحقیق حاضر متناسب فرهنگ ایران بومی شده و مورد روایی و پایایی قرار گرفته که مشابه تحقیقات پیشینی است که متناسب فرهنگ آسیایی (تحقیقات هیو و همکاران، ۲۰۰۸، چنگ و کوآن، ۲۰۰۸ در کشور چین و تحقیقات برآون، ۲۰۰۷ و یوکیکو، ۲۰۰۸ در کشور ژاپن) انجام گردیده است. پایایی مقیاس در تحقیق حاضر در راستای نتایج تحقیقات مذکور در کشورهای چین و ژاپن می‌باشد.

پایایی مقیاس خودارزشمندی کروکر و همکاران (۲۰۰۳) در تحقیق حاضر دارای پایایی مطلوبی بوده است که نتیجه فوق با تحقیقات کروکر و همکاران (۲۰۰۳) (۰/۸۷)، برآون (۲۰۰۷) (۰/۷۴)، پارک و کروکر (۲۰۰۸) (۰/۸۷)، هیو و همکاران (۲۰۰۸) (۰/۸۹)، لایتی و کوپر (۲۰۰۸) (۰/۸۱)، پارک و منر (۲۰۰۹) (۰/۷۶)، نف و ونک (۲۰۰۹) (۰/۷۹) همسویی دارد. نتایج شاخص‌های توصیفی و پایایی مقیاس خودارزشمندی در مقایسه با داده‌های تحقیقات خارجی در جدول ۱۰ نمایش داده می‌شود.

جدول ۱۰- مقایسه نتایج نهایی مقیاس خودارزشمندی در ۱۰ تحقیق خارجی

تحقیق	شاخص‌ها	حمایت خانواده	سبقت جویی	جسمانی ظاهری	عشق خدایی	علمی آموزشی	تقوا و پرهیزگاری	تصویب از دیگران
کروکر، لاهتان، کوپروبوئیرتی (۲۰۰۳)	میانگین	۵/۵۱	۵/۰۷	۵/۱۵	۴/۱۴	۵/۵۱	۵/۱۱	۴/۴۹
	انحراف معیار	۰/۸۶	۰/۹۷	۰/۹۶	۱/۷۴	۰/۸۲	۰/۹۹	۱/۱۷
	آلفاکرونباخ	۰/۸۴	۰/۸۷	۰/۸۳	۰/۹۶	۰/۸۲	۰/۸۳	۰/۸۲
لاهتان و کروکر (۲۰۰۵)	میانگین	۵/۵۱	۵/۱۱	۵/۱۳	۴/۳۵	۵/۵۸	۵/۲۵	۴/۴۴
	انحراف معیار	۰/۸۸	۰/۹۹	۰/۹۷	۱/۷۸	۰/۸۰	۰/۹۹	۱/۱۷
	آلفاکرونباخ	۰/۸۴	۰/۸۸	۰/۸۳	۰/۹۶	۰/۷۹	۰/۸۳	۰/۸۱
سارجنت، کروکر و لاهتان (۲۰۰۶)	آلفاکرونباخ	۰/۸۲	۰/۸۹	۰/۸۲	۰/۹۷	۰/۸۲	۰/۸۴	۰/۸۲
پارک، کروکر و میکلسون (۲۰۰۴)	آلفاکرونباخ	۰/۸۵	۰/۸۷	۰/۸۳	۰/۸۱	۰/۸۵	۰/۸۳	۰/۸۱
کروکر، سامرز و لاهتان (۲۰۰۲)	میانگین	۵/۰۷	۳/۹۱	۴/۲۳	۳/۹۵	۵/۴۵	۵/۱۶	۴/۵۱
	انحراف معیار	۰/۸۷	۱/۵۲	۱/۳	۱/۶۳	۰/۶۶	۱/۰۸	۱/۰۶
	آلفاکرونباخ	۰/۶۱	۰/۷۲	۰/۸۶	۰/۹۰	۰/۶۰	۰/۸۴	۰/۸۰
زایگلر هیل (۲۰۰۶)	میانگین	۲۷/۸۵	۲۴/۰۹	۲۴/۳۲	۲۶/۸۱	۲۷/۹	۲۴/۱۹	۱۹/۶
	انحراف معیار	۵/۰۶	۶/۳۲	۵/۳۱	۸/۳۵	۴/۸	۵/۳۲	۶/۶۸
	آلفاکرونباخ	۰/۷۶	۰/۸۹	۰/۷۳	۰/۹۴	۰/۷۷	۰/۷۷	۰/۸۲
کالینز (۲۰۰۶)	میانگین	۵/۲۳	۴/۷۷	۴/۸۷	۲/۷۸	۵/۱۹	۵/۰۸	۴/۲۶
	انحراف معیار	۱/۰۸	۱/۰۹	۱/۱۲	۱/۸۲	۰/۹۷	۱/۰۱	۱/۲۸
	آلفاکرونباخ	۰/۸۲	۰/۸۶	۰/۸۲	۰/۸۵	۰/۸۰	۰/۷۹	۰/۸۲
کاستانسی و ویشارت (۲۰۰۳)	میانگین	۱۹/۹۷	۱۷/۶	۱۸/۲۳	۱۷/۴۵	۱۸/۲۶	۱۶/۹۹	۱۵/۱۱
	انحراف معیار	۲/۸۱	۳/۴۲	۴/۲۴	۳/۵	۳/۱۱	۳/۵۸	۴/۹
لایتی و کوپر (۲۰۰۸)	میانگین	۲۸/۸۵	۲۴/۲۶	۲۵/۱۵	۱۹/۲۲	۲۷/۰۳	۲۵/۶۷	۲۰/۷۴
	انحراف معیار	۴/۳۷	۵/۱۷	۴/۳۷	۹/۰۴	۴/۲۹	۴/۷۹	۵/۳۴
نف وونک (۲۰۰۹)	آلفاکرونباخ	۰/۸۱	۰/۷۸	۰/۷۹	۰/۸۰	۰/۸۷	۰/۸۲	۰/۸۳

تحلیل عاملی معرفت تقلیل هفت پاره مقیاس خودارزشمندی در دو عامل بوده که دو عامل مذکور، تحت عناوین ابعاد درونی و بیرونی نامیده می‌شوند و نتیجه مذکور تحقیق حاضر در راستای مدل نظری خودارزشمندی کروکر و وولف (۲۰۰۱) می‌باشد که آنها نیز هفت پاره مقیاس خودارزشمندی را از لحاظ نظری، در دو بعد درونی و بیرونی طبقه‌بندی و تفکیک نموده‌اند. نتیجه تحقیق حاضر در این خصوص با نتیجه تحقیق سارجنت، کروکر و لاهتان (۲۰۰۶) همسویی دارد. تحقیق نشان داد که هفت پاره مقیاس خودارزشمندی و همچنین چهار پاره مقیاس عزت نفس جمعی در دو عامل قابل تقلیل هستند که عامل اول خودارزشمندی و عامل دوم عزت نفس جمعی نامیده می‌شود. علاوه بر آن در پژوهش مشخص گردید که ۳۵ ماده مقیاس قابل تقلیل در چهار

عامل بوده و از نظر آماری تمامی گویه‌ها در مقیاس می‌توانند باشند که یافته مذکور همسویی با تحقیق کروکر و همکاران (۲۰۰۳) دارد. یافته‌های سه‌گانه مذکور مبین روایی سازه ابزار تحقیق است.

در خصوص محدودیت پژوهش لازم به ذکر است که داده‌های تحقیق محدود به جمعیت دانش‌آموزی و آن هم در حجم ۲۰۰ آزمودنی بوده است. لذا تحقیق پیشنهاد می‌دهد که در تحقیقات آینده به تعداد بیشتری از آزمودنی پژوهش صورت گرفته و همچنین برای بررسی روایی، مقیاس خودارزشمندی با سایر سازه‌های معادل مورد آزمون قرار گیرد. تحقیق حاضر محدود به جامعه دانش‌آموزی می‌باشد و برای تحقیقات آتی پیشنهاد می‌شود که در جامعه‌های متنوع دیگر نیز آزمون گردد. پیشنهاد دیگر تحقیق، بررسی و آزمون روابط چندگانه مقیاس خودارزشمندی با سایر موضوعات رفتاری (برای نمونه افسردگی، اضطراب، خودکارآمدی و غیره) و موضوعات اجتماعی (برای نمونه حمایت اجتماعی، مطلوبیت اجتماعی، انسجام اجتماعی، سرمایه اجتماعی و غیره) می‌باشد.

منابع

- Agliata, A.K., and K. Renk. (2007). College Students' Adjustment: The Role of Parent-College Student Expectation Discrepancies and Communication Reciprocity. *Journal of Youth and Adolescence*: 30-50.
- Bauminger, N., C. Shulman and G. Agam (2004). The Link Between Perceptions of Self and of Social Relationships in High-Functioning Children with Autism. *Journal of Developmental and Physical Disabilities*, V. 16, N. 2: 193-214.
- Beauregard K.S. and D. Dunning. (2001). Defining Self-Worth: Trait Self-Esteem Moderates the Use of Self-Serving Trait Definitions in Social Judgment. *Motivation and Emotion*, V. 25, N. 2: 135-61.
- Bosacki, S.L. (2003). Psychological Pragmatics in Preadolescents: Sociomoral Understanding, Self-Worth, and School Behavior. *Journal of Youth and Adolescence* V. 32, N. 2: 141-55.
- Brewer, M.B., and M. Hewstone. (2003). *Self and social Identity*, Publisher: John Wiley & Sons, Limited.
- Brown, R.A. (2007). English Proficiency as a Contingency of Self-Worth among Japanese University Students. *Information and communication studies*, V. 37: 17-24.
- Breines, J. G., Crocker, J., & Garcia, J. A. (2008). Self-objectification and well-being in women's daily lives. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34, 583-598.
- Burson, A. (2007). Self-Regulation and Religiosity, A Senior Honors Thesis Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for Graduation with Distinction in Psychology in the Undergraduate Colleges of The Ohio State University, The Ohio State University.

- Burwell,R.A, and S. R. Shirk.(2006). Self Processes in Adolescent Depression: The Role of Self-Worth Contingencies. *Journal of Research on Adolescence*,V.16,N.3:479-490.
- Cheng,S,T-and K. W.K. Kwan.(2008). Attachment dimensions and contingencies of self-worth: The moderating role of culture. *Personality and Individual Differences* V.45,N.6:509-514.
- Chu,Yu-Wei H.U,(2002).The Relationships Between Domain-Specific Self-Concepts and Global Self-Esteem Among Adolescents in Taiwan. *Bulletin of Educational Psychology*,V.33,N.2:103-124.
- Collins,D.(2006).Narcissim and Self-Enhancement:Self-Pesentation,Affect,and the Moderating Role of Contingencies of Self-Worth,a Thesis Submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctor of Clinical Psychology,School of Psychological Science,Faculty of Science,Technology, and Engineering,La Trobe University,Bundoora,Victoria,Australia.
- Collins- D.R,and A. A. Stukas.(2008). Narcissism and self-presentation: The moderating effects of accountability and contingencies of self-worth. *Journal of Research in Personality*,V.42,N.6:1629-34.
- Crocker, J.(2002A).Contingencies of self-worth: Implications for self-regulation and psychological vulnerability. *Self and Identity*, 1, 143-149.
- Crocker,J.(2002B).The Costs of Seeking Self-Esteem. *Journal of Social Issues*,V.58,N.3:597-615.
- Crocker, J.(2008). From egosystem to ecosystem: Implications for learning, relationships, and well-being. In H. Wayment & J. Brauer (Eds.), *Transcending self-interest: Psychological explorations of the quiet ego* (pp. 63-72). Washington , DC : American Psychological Association.
- Crocker,J,A.T Brook, Y.Niiya, and M. Villacorta.(2007). The pursuit of self-esteem: contingencies of self-worth and self-regulation. *Journal of Personality*,V. 74,N.6:1749-71.
- Crocker, J., & Hughes, S. (2009). Ecosystem perspective and Barack Obama's campaign for the Presidency. *DuBois Review*.
- Crocker, J., Karpinski, A., Quinn, D. M., & Chase, S. (2003). When grades determine self-worth: Consequences of contingent self-worth for male and female engineering and psychology majors. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 507-516
- Crocker, J., & Knight, K. M. (2005). Contingencies of self-worth. *Current Directions in Psychological Science*, 14, 200-203.
- Crocker, J., & Luhtanen, R. K. (2003). Level of self-esteem and contingencies of self-worth: Unique effects on academic, social, and financial problems in college freshmen. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 29, 701-712.
- Crocker, J., Luhtanen, R. K., Cooper, M. L., & Bouvrette, S. (2003). Contingencies of self-worth in college students: Theory and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 894-908.
- Crocker, J., & Niiya, Y. (2008). Contingencies of self-worth: Implications for motivation and achievement. In M.L. Maehr, S. Karabenick, & T. Urdan (Eds.), *Handbook of motivation and achievement*, Vol. 15, pp. 49-79. New York: Elsevier.

- Crocker, J., Olivier, M.-A., & Nuer, N. (2009). Self-image goals and compassionate goals: Costs and benefits. *Self and Identity*, 8, 251-269.
- Crocker, J., & Park, L. E. (2004). The costly pursuit of self-esteem. *Psychological Bulletin*, V.130, N. 3:392-414.
- Crocker, J., Sommers, S., & Luhtanen, R.K. (2004). Contingencies of self-worth: Progress and prospects. *European Review of Social Psychology*, V.15:133-181.
- Crocker, J., & Wolfe, C. T. (2001). Contingencies of self-worth. *Psychological Review*, 108, 593-623.
- Demaray, M.K., C.K. Malecki, S. Yu, R. Rueger, S. E. Brown and K.H. Summers. (2009). The Role of Youth's Ratings of the Importance of Socially Supportive Behaviors in the Relationship Between Social Support and Self-Concept. *Journal of Youth and Adolescence*, V.38:13-28.
- Demetriou, A. (2003). Self, and Personality: Dynamic Interactions from Late Childhood to Early Adulthood. *Journal of Adult Development*, V.10, N.3:151-71.
- DiBartolo, P.M., R. O. Frost, P. Chang, M. LaSota and A. E. Grills. (2004). Shedding Light on the Relationship Between Personal Standards and Psychopathology: The Case for Contingent Self-Worth. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, V.22, N.4:237-50.
- DiBartolo, P.M., C. Yen Li and R. O. Frost. (2008). How Do the Dimensions of Perfectionism Relate to Mental Health? *Cognitive Therapy and Research*, V.32, N.3:401-17.
- Elavsky. (2009). Physical Activity, menopause, and quality of life: the role of affect and self-worth across time. *Menopause*, 16(2):265-71.
- Eyre, A. (2008). The Relationship Between Physical Activity Levels, Physical Self-Worth and Global Self-Worth: A Correlational Study, A thesis submitted to the faculty of Brigham Young University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science, Department of Exercise Sciences, Brigham Young University.
- Goodwin, R.R., M. Miller, E. Haan, T. Connell, M. Crotty. (2008). Self-Esteem, Self-Concept, and Quality of Life in Children with Hemiplegic Cerebral Palsy. *The Journal of pediatrics*, V.153, N. 4:473-477.
- Graham, S., A. Bellmore, A. Nishina and J. Juvonen. (2009). It Must Be Me": Ethnic Diversity and Attributions for Peer Victimization in Middle School. *Journal of youth and Adolescence*, V.38, N.4:487-99.
- Hong, Zuway-R Huann-shyang Lin and P.M. Veach. (2008). Effects of an Extracurricular Science Intervention on Science Performance, Self-Worth, Social Skills, and Sexist Attitudes of Taiwanese Adolescents from Single-Parent Families. *Sex Role*, V.59, N.7-8:555-67.
- Hu, J., Y. Yang, D. Wang, and Y. Liu. (2008). Contingency as a moderator of the effect of domain self-esteem on global self-esteem. *Social Behavior and Personality: an international journal*, V.36, N.6:851-64.
- Hoffmann, M.L., K. K. Powlishta and K.J. White. (2004). An Examination of Gender Differences in Adolescent Adjustment: The Effect of Competence on Gender Role Differences in Symptoms of Psychopathology. *Sex Roles*, V.50, N.11-12:795-810.

- Kernis, M.H. (2005). Measuring Self-Esteem in context: the importance of stability of self-esteem in psychological functioning. *Journal of Personality*, V.73, N.6: 1569-605.
- Kuperminc, G.P, S.J. Blatt, G. Shahar, C. Henrich and B.J. Leadbeater. (2004). Cultural Equivalence and Cultural Variance in Longitudinal Associations of Young Adolescent Self-Definition and Interpersonal Relatedness to Psychological and School Adjustment. *Journal of Youth and Adolescence*, V.33, N.1: 13-30
- Karzon, L.S. (2007). Effects of Implicit Theories of Intelligence and Gender on Self-Defining Academic Memories, Haverford College, Haverford, PA, Thesis Advisor: Jennifer Pals
- Kostanski, M and M. Wishart. (2003). Self-Esteem, Depression and Risk-Taking Behaviour in Adolescent Girls. Victoria University, Australia Paper presented at NZARE AARE, Auckland, New Zealand November.
- Lanier, S. (2005). Perceived available Socla Support in the classroom, Thesis submitted to the Faculty of the Graduate School of the University of Maryland, College Park in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts
- Leary, M.R, and J.P. Tangney. (2005). Handbook of Self and Identity, Publisher: Guilford Publications, Inc.
- Leite, C, and N. A. Kuiper. (2008). Positive and Negative Self-Worth Beliefs and Evaluative Standards. *Europe's Journal of Psychology*: 35-60
- Leary, M.R, and J.P. Tangney. (2005). Handbook of Self and Identity, Publisher: Guilford Publications, Inc.
- Liu, Yih-LN. (2008). An Examination of Three Models of the Relationships between Parental Attachments and Adolescents' Social Functioning and Depressive Symptoms. *Journal of Youth and Adolescence*, V.37, N.8: 941-52
- Luhtanen, R., & Crocker, J. (1992). A collective self-esteem scale: Self-evaluation of one's social identity. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18, 302-318.
- Luhtanen, R. K., & Crocker, J. (2005). Alcohol use in college students: Effects of level of self-esteem, narcissism, and contingencies of self-worth. *Psychology of Addictive Behaviors*, 19 (1), 99-103.
- Marques, S.C, J. L. Pais-Ribeiro and S.J. Lopez. (2007). Validation of a Portuguese Version of the Students' Life Satisfaction Scale. *Applied Research in Quality of Life*. V.2, N.2 :83-94.
- Masi, G, B. Sbrana, P. Poli, F. Tomaiuolo, L. Favilla and M. Marcheschi. (2000). Depression and School Functioning in Non-Referred Adolescents: A Pilot Study, V.30, N.3: 161-71.
- Mercurio, A.E. and L.J. Landry. (2008). Self-objectification and Well-being: The Impact of Self-objectification on Women's Overall Sense of Self-Worth and Life Satisfaction. *Sex Role*, V.58, N.7-8: 458-66
- Morris, M.C. (2006). A Prospective Study of the Cognitive-Stress Relation to Depressive Symptoms in Adolescents, Thesis Submitted to the Faculty of the Graduate School of Vanderbilt University in partial fulfillment of the of the requirements for the degree of master of science in Psychology, August, Nashville, Tennessee

- Neff, K.D and R. Vonk.(2009).Self-Compassion Versus Global Self-Esteem: Two Different Ways of Relating to Oneself. *Journal of Personality*,V. 77,N.1:23-50.
- Neighbors,C,M.E.Larimer,I. M.Geisner, and C. R. Knee.(2004). Feeling Controlled and Drinking Motives Among College Students: Contingent Self-Esteem as a Mediator,*Self and Identity*, 3: 207-224.
- Niiya, Y., Ballantyne, R., North, M. S., & Crocker, J. (2008). Gender, contingencies of self-worth, and achievement goals as predictors of academic cheating in a controlled laboratory setting. *Basic and Applied Social Psychology*, 30, 76-83.
- Niiya, Y., & Crocker, J. (2008). Mastery goals and contingent self-worth: A field study. *International Review of Social Psychology*, 21, 135-155.
- Niiya,Y,J. Crocker, and E. N.Bartmess.(2004). From Vulnerability to Resilience:Learning Orientations Buffer Contingent Self-Esteem From Failure. *Psychological Science*,V.15,N.12:801-805.
- Padilla-Walker,L.M,L. J. Nelson,J.S. Carroll, and A. C. Jensen.(2010).More Than a Just a Game: Video Game and Internet Use During Emerging Adulthood. *Journal of Youth and Adolescence*,39,103-113.
- Park, L. E., Crocker, J., & Mickelson, K. D. (2004). Attachment styles and contingencies of self-worth. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30 (10) 1243-1254.
- Park,L.E.(2005).“Contingencies of self-worth, self-validation goals, and threats to self: Implications for interpersonal relationships” Ph.D., Department of Psychology (Social)
- Park, L. E., & Crocker, J. (2005).Interpersonal consequences of contingent self-worth.Paper presented at the 15th Annual Students of Color of Rackham conference.University of Michigan, Ann Arbor, MI,February.
- Park, L. & Maner, J. K. (2009). Does Self-Threat Promote Social Connection? The Role of Self-Esteem and Contingencies of Self-Worth. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96, 203-217.
- Park, L. E., & Crocker, J. (2008). Contingencies of self-worth and responses to negative interpersonal feedback. *Self and Identity*, 7, 184-203.
- Park,L.E,J. Crocker,A. K. Kiefer.(2007).Contingencies of Self-Worth, Academic Failure, and Goal Pursuit. *Personality and Social Psychology Bulletin*, Vol. 33, No. 11, 1503-1517.
- Phares,V, A.R. Steinberg and J. K. Thompson.(2004). Gender Differences in Peer and Parental Influences: Body Image Disturbance, Self-Worth, and Psychological Functioning in Preadolescent Children. *Journal of Youth and Adolescence*,V.33,N.5:421-29.
- RABOTEG-ŠARIĆ,A, A. BRAJŠA-ŽGANEC, M. ŠAKIĆ.(2009).Life Satisfaction in Adolescents:the Effects of Perceived Family Economic Status,self-Esteem and quality of Family and Peer relationships,DRU. ISTR. ZAGREB GOD,V.3(101):547-564.
- Sargent, J. T., Crocker, J., & Luhtanen, R. K. (2006). Contingencies of self-worth and symptoms of depression in college students. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 25, 628-646.

- Sanchez, D., & Crocker, J. (2005). Why investment in gender ideals affects well-being: The role of external contingencies. *Psychology of Women Quarterly*, 29, 63-77.
- Sturman, E.D., G. L. Flett, P. L. Hewitt and S. G. Rudolph. (2008). Dimensions of Perfectionism and self-worth contingencies in Depression. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*: 25-50.
- Sullivan, S. (2009). Self Concept Screening: A Predictor to Depression, A Thesis presented to the Faculty of the Graduate School at the University of Missouri-Columbia In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master of Arts
- Tamas Revesz, V.E. (2003). Psychosocial correlates of paediatric cancer in the United Arab Emirates, Supportive Care in Cancer, Volume 11, Number 3: 185-9
- VanDellen, Michelle, Hoy, Melanie, Fernandez, Katya & Hoyle, Rick. (under review). Contingencies of Self-Worth and the Social Monitoring System. *Journal of Experimental Social Psychology*.
- Van den Bergh, B.R.H. and de Rycke, L. 2003. Measuring the multidimensional self-concept and global self-worth of 6- to 8-year-olds. *Journal of Genetic Psychology*, 164, 2, 201-226
- Van Nieuwenhuizen, C., A. H. Schene, M. W. J. Koeter and P. J. Huxley. (2001). The Lancashire Quality of Life Profile: modification and psychometric evaluation. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, V.36, N.1: 36-44.
- Van Ryzin, M.J., A.A. Gravely, and C. J. Roseth. (2009). Autonomy, Belongingness, and Engagement in School as Contributors to Adolescent Psychological Well-Being. *Journal of Youth and Adolescence*, V.38: 1-12
- White, S.M., T. R. Wójcicki and E. McAuley. (2009). Physical activity and quality of life in community dwelling older Adults. *Health and Quality of Life Outcomes*, V.7, N.1: 17-23.
- Wylie, R. (1989). Measures of Self-Concept, Publisher: University of Nebraska Press
- Wong, E.H., Wiest, D.J. and Cusick, L.B. (2002). Perceptions of autonomy support, parent attachment, competence and self-worth as predictors of motivational orientation and academic achievement: an examination of sixth- and ninth-grade regular education students. *Adolescence*, 37, 146, 255-266.
- Zeigler-Hill, V. (2007). Contingent Self-Esteem and Race: Implications for the Black Self-Esteem Advantage. *Journal of Black Psychology*, V.33, N.1, :51-74.

